

== CONTACT ==

**MEDEDELINGENBLAD VAN DE VERENIGDE
DOOPSGEZINDE GEMEENTE BARSINGERHORN/ZIJPE
NOORD-ZIJPE ZUID-WIERINGERMEER/MEDEMBLIK**

Adressen

Predikant Ds. Jelle Waringa
Tel. 06-252 90 372
email: jelle@waringa.frl

Voorz. Secr.
Kerkenraad W. Hofman
Korfwaterweg 6 1755 LB Petten
06 17 33 89 44

Boekhouder A. Dijkstra
Schoener 3 1771 EA Wieringerwerf
0227-501050

Rabobank Schagen NL 92 RABO 030 56 01 458
Gironummer NL 43 INGB 0000403833

Zusterkring zr. R. Blokker Swaag

Vermaning te Schagen
Cornelis Bokstraat 1
1741 GT Schagen

Vermaning te Medemblik
Tuinstraat 7
1671 AH Medemblik

Internet: <http://www.dgschageneo.doopsgezind.nl>

Email: info@dgschageneo.doopsgezind.nl

Inleveren kopij:

De kopij voor het april/mei nummer van Contact inleveren
vóór 15 maart 2022.

Indien mogelijk digitaal per email naar
kaan.ontwerp@12move.nl

Als dit bij U niet tot de mogelijkheden behoort graag
duidelijk geschreven, sturen naar:

br. K.J. Kaan
Witte Paal 74
1742 NV Schagen
0224-218 244

Van uw voorzitter,

In dit eerste Contact in dit nieuwe jaar wil ik u een gezegend, gezond en voorspoedig 2022 toewensen. En laten we hopen dat de tijden weer zo gaan worden dat we elkaar weer kunnen gaan ontmoeten!

Laten we hopen! Uit het drietal; *Geloof, Hoop en Liefde*. Paulus heeft daar prachtige dingen over geschreven. Wie kent ze niet? We vervolgen dan meest met de woorden: en de meeste van alles is de *Liefde*!

Ik wil de *Liefde* niet tekort doen, maar over hopen ga ik het nu hebben en kwam hierover een mooi gedicht tegen van Václav Havel.

In de kerkenraad heb ik het voorgelezen en zr. Ina Dingjan vroeg of ik het contact wilde zetten. Zo is het begonnen! Václav Havel behoorde tot de meest moedige en uitgesproken leden van de Oost Europese dissidenten. Hij was de woordvoerder van Charta '77.

Arrestaties en gevangenschap braken niet zijn verzet tegen onderdrukking, niet zijn geloof in de waarheid, niet zijn hoop, IKV Pax Christi heeft het gedicht "De weg van de hoop" opgenomen in haar strategisch meerjarenplan 2010 - 2015. Allereerst natuurlijk als inspiratie voor IKV Pax Christi en haar medewerkers.

Heeft "De weg van de hoop" in deze tijd zijn betekenis verloren?

Ik hoop het niet en ik hoop dat de weg van de hoop nog steeds een wegwijzer kan zijn. En dat dit voor ons een inspiratiebron kan zijn naar verder zin- en betekenisgeving.

Het symbool van de hoop is het anker. Het anker symboliseert verschillende onderwerpen, welke allen naar elkaar te herleiden zijn. De bekendste, symbolieken van een anker zijn hoop en standvastigheid.

Over de oorsprong van de betekenis van dit symbool zijn 2 verhalen bekend.

Het eerste verhaal is terug te voeren op vroegere visserij en scheepvaart.

Het anker was de enige hoop op redding voor een schip dat tijdens een storm in nood verkeerde. De standvastigheid is terug te voeren op het aan een anker vastliggen van een schip.

Het tweede verhaal gaat over het Christelijk geloof, waar hoop al eeuwenlang door het anker wordt gesymboliseerd. In de bijbel wordt er ook gesproken over een anker in combinatie met een kruis en een hart, wat hoop, geloof en liefde symboliseert.

Hier volgt het gedicht:

De weg van de hoop.
Diep in onszelf dragen we hoop:
als dat niet het geval is,
is er geen hoop.

Hoop
is de kwaliteit van de ziel
en hangt niet af
van wat er in de wereld gebeurt.

Hoop
is niet te voorspellen of vooruit te zien.
Het is een gerichtheid van de geest,
een gerichtheid van het hart,
voorbij de horizon verankerd.

Hoop
in deze diepe krachtige betekenis
is niet het zelfde als vreugde
omdat alles goed gaat
of bereidheid je in te zetten
voor wat succes heeft.

Hoop is ergens voor werken
omdat het goed is,
niet alleen omdat het kans van slagen heeft.
Hoop is niet hetzelfde als optimisme
evenmin overtuiging
dat iets goed zal aflopen.
Wel de zekerheid dat iets zinvol is
afgezien van de afloop,
het resultaat

Václav Havel

Ik hoop dat u er iets uit kunt hopen voor persoonlijke inspiratie en bemoediging.

Ik hoop u binnenkort weer tegen te komen in onze gemeente dan kunnen we over het item hoop van gedachten wisselen!

Alle goeds en een gezegend 2022.

Ik heb de planten toch maar even water gegeven

Ze is zichtbaar achteruit gegaan. Haar huid is doorschijnender en het lijkt alsof haar haar veranderd is. Het is dunner en ook doffer. Ik weet dat ze MS heeft, maar zie nu voor het eerst de ongecontroleerde spierbewegingen in haar linker schouder. Ze drukt zich met haar rug tegen de leuning van de stoel, om zo enige grip te houden. Het is ruim twee maanden geleden sinds ik hier voor het laatst was en ik voel me daar schuldig over.

Ze wil niet meer. Bijna 96 en niemand meer over. Haar ouders, haar man, haar zussen - ze zijn allemaal dood.

Haar vriendinnen van vroeger ook, behalve Elsbeth, maar die woont in een verzorgingshuis in Best. Soms bellen ze, maar vaker niet. Wat heb je elkaar nog te zeggen? En bovendien vergeet Elsbeth toch alles. De combinatie van MS en leukemie maakt het leven er bepaald niet leuker op. Het arsenaal aan dagelijkse medicijnen staat zo'n beetje gelijk aan een extra maaltijd. Rotzooi is het. Troep. Ze wil niet meer. Oh ja, haar kinderen leven in onmin met elkaar en de wereld. Dat ook nog. Ik ben dominee en kom even op bezoek. We weten beiden dat ik straks ook weer ga, mijn eigen leven in. Met mijn auto. En mijn vrienden. En mijn nieuwe liefde. En afspraken. En opleidingen. Museumbezoek. Biertjes. Eten bij familie. Zij blijft hier zitten wachten tot de dood haar verlost. Misschien wil de arts wel meewerken aan een eerder vertrek, want die dood laat wat lang op zich wachten. Ze wil gewoon niet meer.

Wat kan ik zeggen? Dat het gelukkig mooi weer is? Dat er nog genoeg mensen zijn die van haar houden? Dat er heerlijke kabeljauw op het menu staat vanavond? Dat ze moet vertrouwen op God? Nee. Dat doe ik niet. Dat zou goedkoop zijn en bovendien niet waar. Niet helpend. Ik zeg dat het zwaar ruk is. Klote, moeilijk en rot. Want dat is het. Zoete broodjes, daar zit niemand op te wachten. Zij wel helemaal niet.

We zitten, zij op haar stoel, ik op de bank. Het plastic kerstboompje op het dressoir heeft gekleurde lampjes die zachtjes aan en uit gaan.

Ik zie de buurvrouw haar tafelkleed uitkloppen op haar balkon. Wij zitten hier en hebben beiden even niet de behoefte iets te zeggen. In mijn opleiding leerde ik dat je dat moet leren: het uithouden bij de pijn van een ander. Het verdragen zonder het weg te willen praten. Dat kan immers toch niet. Wat wel kan, is naast iemand staan. Een klein beetje delen in het leed. Het niet wegwuiven, maar het in alle rauwheid zien en benoemen. En soms je kop houden.

We bidden eigenlijk nooit. Zij is niet zo kerks en ik ben niet zo vroom. Maar zijn dat voorwaarden om te kunnen bidden? Ik merk dat ik moed nodig heb, en het dan toch vraag: of ze het goed vindt dat we met gebed afsluiten. Ze gaat rechtop zitten en zegt: "Ja, graag". Ik weet nog niet wat ik ga zeggen en hikkel, zoek naar woorden. Zijn ze gericht aan God of aan onszelf? Ik betwijfel of God hier iets aan kan doen. En of Hij dat zou willen, dat ook nog. Ik vraag het daarom maar niet, ongemakkelijk als ik me voel met dat soort wensen. Wat bidden dan nog is? Ik weet het niet. Ik benoem haar pijn. Ik spreek uit dat deze fase van haar leven zoveel moeilijker is dan ze zich voorgesteld had, ooit. Ik geef woorden aan haar lijden, dat zo vaak ingeslikt wordt omdat ze zich niet aan wil stellen. En ja, ik noem ook God. Of Hij zich over haar wil ontfermen. Ik denk dat dat betekent: voor haar wil zorgen, ook al weet ik niet hoe dan. Maar toch, ik vraag het. Dat kan geen kwaad, denk ik maar.

Amen. Naast me hoor ik gesnotter en ze zegt dat dat haar eigenlijk nooit overkomt.

Ik vraag me af of ze het over haar tranen of over mijn gebed heeft, maar ik laat het zo. We hebben elkaar even geraakt. Wederzijds. Ze wil niet meer.

En dan zegt ze: "Vanmiddag heb ik de planten toch maar even water gegeven. Dan kunnen zij tenminste verder. Zij kunnen er ook niks aan doen".

Ik stap weer in de auto. Het is nog een eind terug naar huis.
(Dit personage is fictief. Het is samengesteld uit meerdere pastorale gesprekken)

=====

ΕΠΙΟΥΣΙΟΣ

(Epiousios)

In de Vermaning te Schagen heb ik al eens aandacht gevraagd voor dat merkwaardige Griekse woord *epiousios*, dat ongeveer in het midden van het Onzevader staat en bijna altijd in het Nederlands vertaald wordt door *dagelijks*, *vandaag* of iets dergelijks. Het gaat om de zin "Geef ons vandaag het brood dat we nodig hebben" (Bergrede Matteüs 6:11), zoals dit vers vertaald is in de NBG (2004) en evenzo in de nieuwe NBV21. Ook in talrijke andere talen wordt *epiousios* met het equivalent van *dagelijks* vertaald.

Misschien heeft u ook wel eens gedacht dat het hier gaat om het 'dagelijks brood' dat u gewoon bij de bakker koopt, dat is wel logisch. Maar wie het Griekse woord *epiousios* nader beziet, merkt al direct dat de vertaling 'dagelijks' absoluut niet deugt, dat het totaal niet klopt en dat het geheel iets anders betekent. Bizar is ook dat dit gebed toch miljoenen keren per dag wordt uitgesproken zonder dat de mensen de juiste betekenis kennen of bevroeden.

Goed, er klopt dus niets van die vertaling, maar wat betekent *epiousios* dan wel? En waarom is die foute vertaling eigenlijk ontstaan en door de eeuwen heen, tot op de dag van vandaag, gehandhaafd?

Nu wil ik niet de wijsneus uithangen of pretenderen hier wél de juiste vertaling te kunnen geven. Wel lijkt het mij goed, met dit geval in het achterhoofd, niet alle Bijbelteksten voor zoete koek aan te nemen, maar kritisch te lezen en bedacht zijn op teksten, die onze intelligentie op de proef stellen. Want de Bijbel heeft weliswaar God tot auteur, maar er hebben ook veel mensen aan mee gewerkt, die niet altijd onder invloed van de Heilige Geest verkeerden, maar natuurlijk ook door hun wereld-lijke omgeving werden beïnvloed. Enfin, de Bijbel heeft een lange wordingsgeschiedenis met heel wat vraagtekens.

Epiousios bestaat uit twee delen: de prefix *epi* en het zelfstandig naamwoord *ousia*. *Epi* is een voor-zetsel dat zoiets als 'op' of 'boven' betekent. *Ousia* is een zeer belangrijke filosofische en theolo-gische term, die veelal vertaald wordt met essentie of substantie of zijnde. Termen die niet vastliggen, maar voortdurend onderwerp van overdenking zijn.

Het concept *theia ousia* (goddelijke essen-tie) speelt een belangrijke rol in het denken over de Drie-eenheid. Hieruit blijkt wel dat ons woord *epiousia* een zeer diepe betekenis heeft en dat de vertaling als 'dagelijks' geenszins de lading dekt.

De enig juiste vertaling is te vinden in de Vulgata, de Latijnse vertaling van Hiëronymus (circa 400 A.D.) namelijk 'supersubstantialem' een letterlijke vertaling uit het Grieks. Al met al denk dat we het woord 'dagelijks' het beste zouden kunnen vervangen door 'hemels', dus brood van een geheel andere essentie of substantie, niet van de gewone broodbakker. Maar in de praktijk blijven we natuurlijk gewoon bidden: "Geef ons vandaag het brood dat we nodig hebben".

Tot slot nog even aandacht voor de vraag waarom die foute vertaling er in is gekomen. Welnu dat vereist een diepgaand onderzoek, waarvan de uitkomst nooit zeker is. Maar als we dat zouden doen, dan moeten we maar eens kijken bij de Bogomilen en de Katharen, onze spirituele voorvaders. Ketters eigenlijk, die er een min of meer dualistische werkelijkheidsopvatting hadden. Hun vertaling wijst ondubbelzinnig naar de juiste lezing van *epi-ousios*. De vertaling 'dagelijks' past wél bij de volkskerken, katholiek, Protestant, maar niet bij onze kerk, die in wezen evenals de Bogomilen en Katharen dualistisch is.

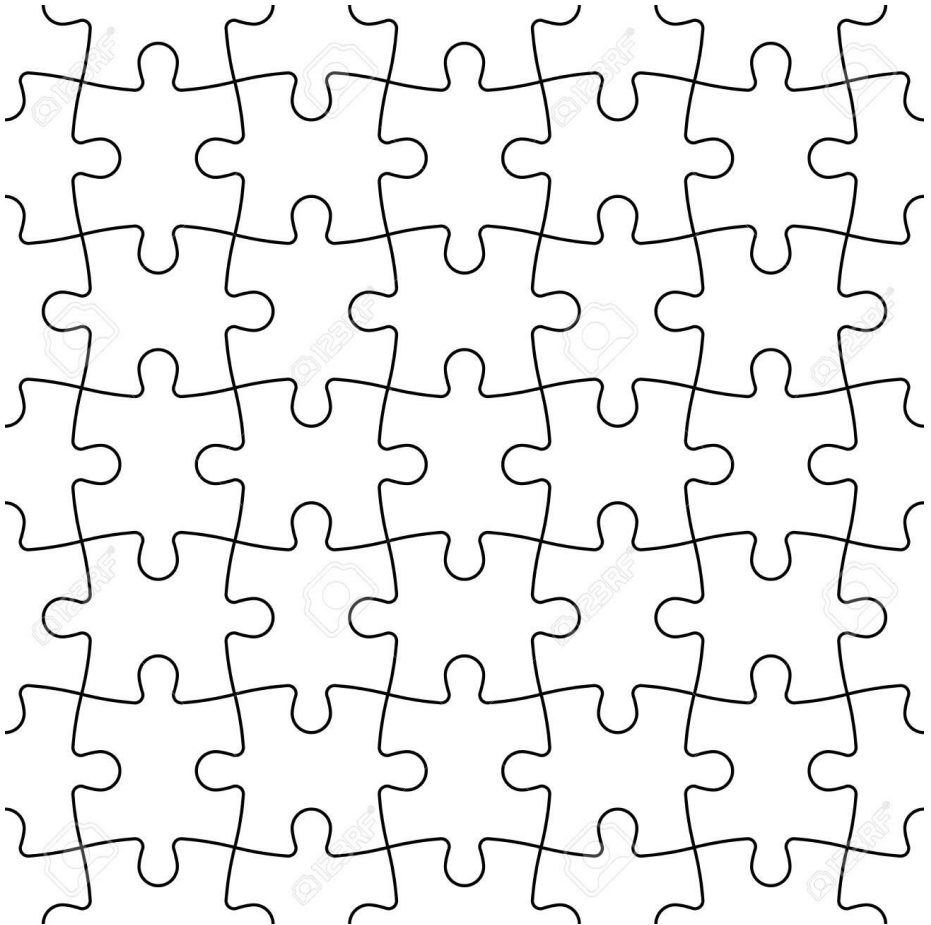
Wie zelf op onderzoek wil gaan, die zoek in Wikipedia op het Internet naar Ousia en Epiousia.

Ton van Harlingen

Puzzelen,

Lieve mensen,

2021 ligt achter ons, een bewogen jaar, waarin we geconfronteerd werden met veel beperkingen. Dat was lastig, dat betekende puzzelen. Niet alleen de prachtige legpuzzels waar heel veel gebruik van gemaakt is, maar puzzelen naar hoe bereiken we elkaar.

Weer het programma omgooien, weer papieren preek, weer langs de deuren met een kerstgroet, weer een andere kerstdienst bedenken! Puzzelen maar. Een berichtje op de DG app, een berichtje op de bijbelkring app, een berichtje op de broederkring app. Diensten via YouTube, maar niet iedereen kan of wil dat volgen.

Zo, wat hebben we veel moeten 'puzzelen' in 2021.

Dan is het zomaar 2022! Een nieuw jaar ligt voor ons! Wat wens je elkaar dan toe? Ja natuurlijk de kerk weer open, elkaar weer ontmoeten. Als gemeente bij elkaar komen om met elkaar na te denken over het woord dat gaat. Het woord dat de wereld in gaat en ons bij de les houdt. Als we daar nu eens een mooie puzzel van maken, met elkaar en die puzzel in elkaar gaan zetten in de vermaning, ja dat is een mooie wens voor het nieuwe jaar! Puzzelt u mee en stuur eens een stukje van die puzzel naar Contact. Klaas Jan zet het graag in Contact en wij genieten allemaal mee. Ik hoop en wens voor iedereen dat het een prachtige puzzel gaat worden, niet zo moeilijk als in 2021 maar vol goede moed. Een puzzel naar een 2022 in verbinding met elkaar.

Els Hofman-Baardse

